

Wymagania Edukacyjne

Religia

Klasa V

Ogólne:

Ocenie podlegają wiadomości i umiejętności, postawa, zaangażowanie, przygotowanie do zajęć, systematyczność i obowiązkowość w podejściu do przedmiotu, aktywność na lekcjach, prowadzenie zeszytu przedmiotowego i ćwiczeń. Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności: sprawdziany, kartkówki, aktywność, praca domowa, prowadzenie zeszytu przedmiotowego i ćwiczeń, prace dodatkowe, praca na lekcji, prace z wykorzystaniem techniki cyfrowej.

Każde pięć „+” to ocena bardzo dobra. Z kolei pięć „-” skutkuje oceną niedostateczną. „Plusa” otrzymuje uczeń za aktywność na lekcji, zaangażowanie.

Nauczyciel może postawić uczniowi minusa gdy ten:

- jest nieprzygotowany do zajęć (brak zeszytu ćwiczeń lub brak zeszytu przedmiotowego);
- nie uważa na lekcji;
- nie udziela odpowiedzi na pytanie nauczyciela, chociaż wynika ona z toku lekcji;
- odmawia współpracy.

Nieprzygotowania: Uczeń ma prawo zgłosić w każdym semestrze 2 nieprzygotowania - bez podania przyczyny. Są one odnotowywane w dzienniku, ale nie mają żadnego wpływu na ocenę. Należy zgłosić je po wejściu do klasy lub w czasie sprawdzania listy obecności. Niewykorzystane nieprzygotowania nie przechodzą na kolejne półrocze. Nieprzygotowania nie zwalniają ucznia z pisania sprawdzianów i zapowiedzianych kartkówek.

Sprawdziany. Nauczyciel zapowiada sprawdzian z minimum tygodniowym wyprzedzeniem. Wpisuje tę informację w dziennik elektroniczny. Każdy sprawdzian powinien być poprzedzony powtórzeniem wiadomości. Uczeń, który w danym dniu nie przystąpił do sprawdzianu, pisze go we wskazanym przez nauczyciela terminie.

Kartkówki nie podlegają poprawie. Kartkówka może być niezapowiedziana i może zawierać materiał z ostatnich trzech lekcji. Czas jej trwania: nie dłuższy niż 15 minut. W przypadku uczniów posiadających opinie PPP kartkówki mogą podlegać poprawie w porozumieniu z nauczycielem lub czas ich pisania może być wydłużony.

Każdy sprawdzian, za który uczeń otrzymał ocenę niedostateczną (1) można poprawić. Termin wyznacza nauczyciel. W przypadku pozostałych ocen (2,3) uczeń może dokonać ich poprawy, ale raz w semestrze. Oceny (4) i (5) nie podlegają poprawie.

Uczniom, którzy mają opinie PPP i są objęci dostosowaniem form i metod pracy do ich możliwości psychofizycznych przysługuje wydłużenie czasu pracy na sprawdzianach i kartkówkach, możliwość ich poprawy.

Pisemna praca domowa może być pracą wykonaną w zeszytach ćwiczeń, zeszytach przedmiotowych, projektem lub prezentacją zapisaną na innym nośniku także elektronicznym. Praca pisemna nie podlega ocenie. Nauczyciel przekazuje uczniowi informację zwrotną na temat pracy wskazując co jest dobrze, a co wymaga poprawy. Pracą domową może być także prezentacja przygotowana w zespole.

Uczniowie biorący udział w konkursach przedmiotowych otrzymują uwagę pozytywną do dziennika, a w przypadku uzyskania wyróżnienia lub nagrody adekwatnie ocenę bardzo dobrą lub celującą. Nauczyciel może wstawić uczniowi ocenę bardzo dobrą lub celującą także wtedy, gdy w wyniku udziału w konkursie uczeń opanował treści ponadprogramowe.

Pisemne prace, w których przyznaje się punkty za poszczególne zadania, a zwłaszcza sprawdziany i kartkówki są oceniane według punktacji zamieszczonej w Statucie Szkoły.

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY V SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Szczęśliwi, którzy szukają prawdy”

zgodnego z programem nauczania „Przez prawdę, dobro i piękno zdobywamy świętość” nr AZ-2-02/20

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
- b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

- a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostołskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
- c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Cytaty z Pisma Świętego. Modlitwy, pieśni	dokładna znajomość cytatu wraz ze znajomością źródła (np. Ewangelia św. Mateusza)	dokładna znajomość cytatów z lekcji	przytoczenie sensu cytatu własnymi słowami	niezbyt dokładna znajomość sensu cytatu	skojarzenia z treścią cytatu	brak jakiegokolwiek znajomości cytatów
2. Zeszyt przedmiotowy (zeszyt ćwiczeń)	wszystkie tematy zapisy prace domowe staranne pismo własne materiały ilustracje itp.	starannie prowadzony wszystkie tematy i notatki prace domowe	zeszyt staranny luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	zeszyt czytelny braki notatek, prac domowych (do 40% tematów)	pismo niestaranne liczne luki w zapisach (do 70% tematów)	brak zeszytu
3. Prace domowe	staranne wykonanie treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach dużo własnej inwencji twórcze	merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem staranne czytelne rzeczowe	wskazują na zrozumienie tematu niezbyt twórcze	powiązane z tematem niestaranne	widać próby wykonania pracy na temat	praca nie na temat brak rzeczowości w pracy brak pracy
4. Testy i sprawdziany	wszystkie polecenia wykonane poprawnie rozwiązane też zadanie dodatkowe	75% spełnionych wymagań podstawowych (łatwe, praktyczne, przydatne życiowo, niezbędne) 75% spełnionych wymagań rozszerzających (bardzo trudne i trudne, teoretyczne, naukowe)	75% zadań podstawowych 50% wymagań rozszerzających	75% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych (bardzo łatwe i łatwe, niezbędne w dalszej edukacji)	50% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych	poniżej 30% odpowiedzi dotyczących wiedzy podstawowej
5. Odpowiedzi ustne	wiadomości zawarte w podręczniku i zeszycie uzupełnione wiedzą spoza programu wypowiedź pełnymi zdaniem, bogaty język używanie pojęć	wiadomości z podręcznika i zeszytu prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	wyuczone na pamięć wiadomości uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami potrzebna pomoc nauczyciela	wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć odpowiedź niestaranna częste pytania naprowadzające	słabe wiązanie faktów i wiadomości chaos myślowy i słowny odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy dużo pytań pomocniczych	brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych

6. Aktywność	uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	uczeń zawsze przygotowany do lekcji często zgłasza się do odpowiedzi wypowiada się poprawnie	stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy	mało aktywny na lekcjach	niechętny udział w lekcji	lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary
7. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	wiele razy pomaga w różnych pracach pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.) reprezentuje szkołę (parafię) w konkursie przedmiotowym (olimpiadzie)	starannie wykonuje powierzone przez katechetę lub księdza zadania przejawia postawę apostołską	niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie uczestniczy w rekolekcjach szkolnych			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

I PÓŁROCZE

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Szukam prawdy	wymienia wartości, które pomagają osiągnąć prawdziwe szczęście, uzasadnia, że budowanie własnego życia wymaga długofalowej pracy nad sobą, wymienia, co jest dla niego ważne, podaje prawdę, że Bóg kocha miłością bezwarunkową, wskazuje teksty biblijne mówiące o powszechności grzechu, wskazuje na Jezusa jako Zbawiciela, który wyzwala z niewoli grzechu, podaje prawdę, że stan duszy człowieka wpływa na jego relacje z otoczeniem, prezentuje treść perykopy o dwunastoletnim Jezusie w świątyni, podaje prawdę, że siłą, która pociąga ludzi do dobra, jest miłość Jezusa, wymienia rzeczy ostateczne człowieka.	podaje przykłady działania kochającego Boga w swoim życiu, uzasadnia, że poszukiwanie Boga oznacza otwarcie się na Jego Miłość (jak Maryja), formułuje własną modlitwę dziękczynną za miłość okazywaną przez Boga, wymienia najważniejsze wartości w życiu człowieka, określa, jaki ideał siebie chciałby osiągnąć, który będzie podobał się Panu Bogu, uzasadnia, że warto poszukiwać Jezusa pomimo swojej grzeszności, podaje przykłady gubienia i odnajdywania Boga w życiu chrześcijanina, definiuje modlitwę jako spotkanie i dialog z Bogiem, podaje definicję piekła i nieba oraz wyjaśnia, czym są, wyjaśnia, dlaczego Bóg pozwala żyć obok siebie ludziom dobrym i złym, wyjaśnia, na czym będzie polegał sąd ostateczny i szczegółowy.	interpretuje przypowieść o domu na skale, wyjaśnia znaczenie porównań: dom, kopanie fundamentu, skała, ziemia, powódź, podaje przykłady przewodników, którzy pomagają odróżnić wartości od pseudowartości, uzasadnia, że pójście za prawdą wymaga nieustannego podejmowania wyborów, wyjaśnia, na czym polega miłość bezwarunkowa, omawia prawdę, że grzech jest przeszkodą w poznaniu i akceptacji prawdy o sobie i o Bożej miłości, charakteryzuje konsekwencje zaproszenia Jezusa do swego serca (życia), charakteryzuje życie człowieka jako ciągłe poszukiwanie Boga, opowiada przypowieści o chwaście i o sieci.	charakteryzuje pseudowartości proponowane przez współczesny świat, interpretuje biblijną perykopę o zwiastowaniu, interpretuje biblijną perykopę o uzdrowieniu paralityka (Mt 9,1-8), uzasadnia, że o własnych siłach człowiek nie jest w stanie wyzwolić się z grzechu i potrzebuje Bożej pomocy. interpretuje biblijną perykopę o Zacheuszu (Łk 19,1-10), uzasadnia, dlaczego Boga (Jezusa) trzeba nieustannie szukać. podaje, czego symbolem jest siewca, ziarno, chwast, żniwo, połów i sieć.	podaje argumenty, że pseudonaukowe przepowiednie i zapowiedzi końca świata są sprzeczne z chrześcijaństwem

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. Pismo Święte w życiu chrześcijanina	<p>podaje prawdę, że Biblia zawiera słowo kochającego Boga, który chce się z nami spotykać, wyjaśnia, czym jest Pismo Święte, potrafi odróżnić w zapisie księgę, rozdział, werset, odszukuje w Piśmie Świętym wskazany fragment, podaje prawdę, że biblijna nauka o stworzeniu nie przeczy teorii ewolucji, podaje prawdę, że człowiek jest najdoskonalszym ze stworzeń, określa, że każdy człowiek rodzi się jako kobieta lub mężczyzna, prezentuje swoje drzewo rodowe, podaje prawdę, że aniołowie zostali stworzeni przez Boga, wymienia zadania aniołów, podaje prawdę, że przyczyną grzechu pierwszych rodziców było nieposłuszeństwo, wyjaśnia, na czym polega wolna wola, wymienia konsekwencje grzechu, podaje, że drogą powrotu do przyjaźni Boga i ludzi jest przeproszenie, prezentuje biblijne opowiadanie o potopie (Rdz 6,5-9.17), mówi z pamięci prawdę wiary o Bożej sprawiedliwości, wskazuje owoce sakramentu pokuty i pojednania.</p>	<p>uzasadnia, że czytając Pismo Święte, możemy doświadczyć spotkania z Bogiem, wymienia księgi Starego i Nowego Testamentu oraz podaje ich skróty i sposób ich zapisu, rozróżnia wybrane rodzaje i gatunki literackie w Biblii, omawia, co to znaczy „stworzyć”, „tworzyć”, wymienia zadania, jakie Bóg przekazał człowiekowi, wyjaśnia, że źródłem godności człowieka jest jego podobieństwo do Boga, wyjaśnia pojęcia: „anioł”, „zbuntowany anioł”, szatan, podaje i omawia sytuacje, w których zwracamy się do aniołów o pomoc, charakteryzuje istotę grzechu pierwotnego, wymienia i omawia skutki grzechu pierwotnego w życiu człowieka, na podstawie tekstu biblijnego uzasadnia, że grzech niszczy przyjaźń między ludźmi, wymienia grzechy przeciw pierwszemu przykazaniu (ateizm, niewiara, zwątpienie, agnostycyzm). wyjaśnia, dlaczego Bóg ocalał Noego od potopu, uzasadnia potrzebę troski o swoją rodzinę, podaje prawdę, że Bóg sprzeciwia się ludzkiej pysze.</p>	<p>wyjaśnia pojęcia: objawienie, natchnienie biblijne, podaje przykłady znanych ludzi oraz biblijnych bohaterów, którzy spotkali się z Bogiem, uzasadnia potrzebę czytania Pisma Świętego i wyjaśniania jego tekstów, omawia założenia teorii ewolucji, podaje przykłady niewłaściwej interpretacji tekstu o stworzeniu świata, wyjaśnia, na czym polegał bunt aniołów wobec Boga, interpretuje tekst biblijny o stworzeniu człowieka, wyjaśnia wybrane symbole w biblijnym opisie grzechu pierwotnego i Protoewangelii, opisuje sposób działania szatana (węża), wyjaśnia, że grzechy główne są źródłem innych grzechów. wskazuje biblijne podstawy sakramentu pokuty, uzasadnia, dlaczego należy systematycznie przystępować do sakramentu pokuty, wyjaśnia, co znaczy być człowiekiem prawym, określa, że egoizm i pycha są przyczyną konfliktów, uzasadnia, że potrzebujemy łaski Bożej, by żyć i pracować w jedności z innymi ludźmi.</p>	<p>podaje cechy wybranych gatunków literackich (teksty mądrościowe i opisujące działanie Boga), podaje przykłady tekstów biblijnych, które można rozumieć dosłownie i jako pouczające opowiadania, wyjaśnia, że obserwując świat można dostrzec mądrość i wielkość Boga, interpretuje tekst biblijny o grzechu pierwotnym i o obietnicy zbawienia, interpretuje biblijne opowiadanie o Kainie i Abelu, wyjaśnia teksty liturgiczne odnoszące się do sakramentu pokuty, wyjaśnia symbolikę wieży Babel, wyjaśnia pojęcia: ateizm, niewiara, zwątpienie, agnostycyzm, uzasadnia, że człowiek rozwija się i czyni dobro wtedy, gdy szanuje Boże prawo.</p>	<p>interpretuje teksty biblijne mówiące o stworzeniu świata, wyjaśnia relacje między biblijną nauką o stworzeniu a osiągnięciami nauk przyrodniczych omawia stanowisko Kościoła na temat teorii pochodzenia człowieka od małpy.</p>

<p>III. Historia zbawienia: Patriarchowie</p>	<p>wyjaśnia pojęcie „patriarcha”, podaje prawdę, że wiara jest darem Boga i wymienia jej cechy, podaje, że Izaak był umiłowanym synem Abrahama, podaje przykłady działań Boga, które pomagają człowiekowi przemienić się na lepsze, podaje fakt, że synowie Jakuba dali początek dwunastu pokoleniom narodu Izraela, podaje przykłady trudnych sytuacji, z których Bóg wyprowadził dobro, omawia sytuację Izraelitów w Egipcie, podaje prawdę, że Izraelici w niewoli prosili Boga o pomoc, wymienia zjawiska, którymi posłużył się Bóg, karząc Egipcjan, podaje prawdę, że krew baranka uratowała Izraelitów przed śmiercią, podaje prawdę, że Jezus jest prawdziwym Barankiem Paschalnym, podaje prawdę, że śmierć Izraelitów spowodowana przez jadowite węże była karą za grzech niewierności, podaje, kiedy i w jaki sposób oddajemy cześć krzyżowi, podaje przykłady doświadczania opieki Boga w sferze materialnej i duchowej,</p>	<p>wyjaśnia, że od Abrahama wziął początek naród wybrany, omawia tekst biblijny o ofierze Abrahama (Rdz 22,1-19), charakteryzuje postawę Abrahama wobec Boga w sytuacji próby, definiuje pojęcia: błogosławieństwo, cnoty Boskie i kardynalne, wyjaśnia biblijne znaczenie zmiany imienia, uzasadnia, że cnoty kształtują charakter człowieka, opowiada o sprzedaniu Józefa (syna Jakuba) przez jego braci, omawia powody osiedlania się Izraelitów w Egipcie, opowiada o powołaniu Mojżesza, opowiada o interwencji Boga podczas przejścia przez Morze Czerwone, wyjaśnia słowa kapłana: „Oto Baranek Boży...” oraz słowa modlitwy: „Baranku Boży...”, uzasadnia, że krew Jezusa ratuje Jego wyznawców przed śmiercią wieczną. formuluje modlitwę dziękczynną za Bożą opiekę i dar Eucharystii, definiuje pojęcia: przymierze, dekalog, uzasadnia, że przesłanie przykazań Bożych jest ponadczasowe. opowiada o powołaniu Gedeona oraz formowaniu jego armii, charakteryzuje postawę Gedeona wobec Boga,</p>	<p>charakteryzuje postać Abrahama i wyjaśnia, dlaczego nazywamy go „ojcem wierzących”, określa miejsce Abrahama w historii zbawienia, wymienia owoce heroicznej wiary Abrahama, wyjaśnia sens próby wiary Abrahama, omawia okoliczności zmiany imienia Jakuba na Izrael, uzasadnia konieczność samodyscypliny i pracy nad sobą, charakteryzuje rolę Józefa na dworze faraona, wyjaśnia, dlaczego Izraelici w Egipcie stali się niewolnikami, uzasadnia, że antysemityzm jest grzechem. wyjaśnia pojęcie „Pascha” oraz na czym polegała Pascha Izraelitów, charakteryzuje zniewolenia współczesnego człowieka, opowiada o wybranych wydarzeniach z wędrówki Izraelitów przez pustynię, omawia symbolikę węża miedzianego umieszczonego na palu, wyjaśnia słowa wstępu do Dekalogu, opowiada o odnowieniu przymierza przez naród wybrany z inicjatywy Jozuego,</p>	<p>uzasadnia, że Izrael jest nadal narodem wybranym, omawia, że Bóg jest wierny swoim obietnicom i chce stale przebywać w naszym życiu, uzasadnia, dlaczego warto ufać Bogu w trudnych sytuacjach, podaje przykłady prześladowania wobec Izraelitów w Egipcie oraz antysemityzmu wobec współczesnych wyznawców judaizmu, opisuje reakcję Izraelitów na trudy wędrówki przez pustynię, uzasadnia, że woda ze skały i manna, wąż miedziany były znakami troski Boga o naród wybrany, uzasadnia, że manna z nieba jest zapowiedzią Eucharystii, wyjaśnia, na czym polegały zobowiązania Boga i Izraelitów w przymierzu, wyjaśnia, dlaczego tablice z Dekalogiem nazwane są tablicami Świadectwa, charakteryzuje Boże kryteria wyboru ludzi,</p>	<p>wyjaśnia, że wiara polega na wyjściu poza granicę tego, co jest dla człowieka logiczne i zrozumiałe, omawia rolę Mojżesza i Jozuego jako mediatora między Bogiem a narodem, uzasadnia typiczne podobieństwo Izaaka do Jezusa.</p>
--	--	---	--	--	--

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Historia zbawienia	opowiada o przymierzu na górze Synaj, podaje, kim byli Madianici, określa, że Samson był jednym z sędziów i walczył z Filistynami, wymienia źródła duchowej mocy człowieka, wymienia, do czego Bóg nas powołuje.	uzasadnia, że każdy ma jakieś zadanie wyznaczone mu przez Boga, podaje przykłady „duchowych mocarzy”, uzasadnia, że Bóg udziela nam swej mocy do walki ze złem, określa, czym jest powołanie, opowiada o powołaniu Samuela (1 Sm 3,1-19).	określa, że sędziowie byli przywódcami Izraelitów, powołanymi przez Boga, by wyzwolić ich z ucisku nieprzyjaciół, wyjaśnia związek niezwyklej mocy Samsona ze ślubami złożonymi Bogu, wyjaśnia, co to był przybytek Pański.	relacjonuje treść opowiadania o Samsonie (Sdz 13–16), charakteryzuje postawę Samuela wobec zadań wyznaczonych mu przez Boga.	

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Spotkanie z Jezusem w sakramentach: chrzest, Eucharystia	mówi z pamięci formułę udzielania chrztu, podaje datę swojego chrztu, potrafi zademonstrować sposób udzielenia chrztu w nagłym wypadku. wymienia główne części Mszy Świętej, podaje przykłady ludzi, dla których uczestnictwo w Eucharystii było największą wartością, wymienia elementy liturgii słowa, układa wezwania modlitwy wiernych. wymienia elementy liturgii eucharystycznej, podaje, że są cztery modlitwy eucharystyczne,	podaje, czym jest sakrament chrztu świętego, uzasadnia, że uczestnicząc w liturgii spotykamy Chrystusa zmartwychwstałego, omawia elementy liturgii słowa, uzasadnia, że czytane i rozważane podczas liturgii teksty biblijne są kierowanym do nas słowem Boga, omawia elementy liturgii eucharystycznej, mówi z pamięci słowa konsekracji, wykazuje, że Msza Święta jest uobecnieniem ofiary krzyżowej Jezusa, omawia treść przypowieści o dwóch synach (Mt 21,28-32),	wymienia obrzędy wyjaśniające chrzest, definiuje pojęcie liturgii Kościoła, wymienia sposoby obecności Chrystusa w liturgii, charakteryzuje działanie Boga i człowieka w liturgii, charakteryzuje liturgię jako dialog Boga z człowiekiem, omawia, co zawiera i do czego służy lekcjonarz, wymienia za kogo i z kim modlimy się w drugiej modlitwie eucharystycznej, wyjaśnia treść czterech aklamacji,	wyjaśnia, na czym polega nowe życie otrzymane na chrzcie, wyjaśnia symbolikę obrzędów chrztu, wyjaśnia, na czym polega udział w misji kapłańskiej, prorockiej i królewskiej, omawia sposoby odpowiedzi człowieka na słowo Boże, wyjaśnia, dlaczego kapłan wypowiada słowa modlitwy w liczbie mnogiej,	interpretuje teksty liturgiczne odnoszące się do chrztu, omawia liturgiczne i paraliturgiczne formy liturgii Kościoła, rozpoznaje i wyjaśnia chrześcijańską wartość wybranych sakramentaliów.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Spotkanie z Jezusem w sakramentach	wymienia podstawowe postawy, znaki i symbole liturgiczne, uzasadnia, że postawa zewnętrzna powinna wyrażać wewnętrzną więź z Bogiem. wymienia pozdrowienia chrześcijańskie, wyjaśnia znaczenie pozdrowień chrześcijańskich.	przyporządkowuje wybrane znaki, symbole i postawy liturgiczne do odpowiednich momentów Mszy Świętej, podaje prawdę, że pozdrowienia chrześcijańskie powstały jako wyraz wiary, wyjaśnia, dlaczego pozdrowienie chrześcijańskie łączy się z życzeniem Bożego błogosławieństwa.	charakteryzuje przyjmowanie Komunii Świętej jako przejaw głębokiej zażyłości z Jezusem, wyjaśnia, czym są sakramentalia, uzasadnia, że przyjmowanie sakramentaliów wynika z miłości do Boga, podaje przykłady biblijnych pozdrowień chrześcijańskich.	interpretuje znaki, symbole liturgiczne oraz postawy występujące podczas liturgii, uzasadnia, że do życia prawdziwie chrześcijańskiego konieczna jest stała więź z Chrystusem, uzasadnia, że pozdrowienia chrześcijańskie są wyrazem szacunku wobec pozdrawianej osoby oraz przekonań religijnych.	

II PÓLROCZE

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Moja codzienność	<p>podaje, za kogo jest odpowiedzialny teraz i w przyszłości, wymienia osoby, które mogą mu pomóc w podejmowaniu właściwych decyzji, omawia, czym są przykazania, wymienia obowiązki wobec Boga wynikające z Bożych przykazań, podaje prawdę, że Bóg stworzył człowieka do życia we wspólnocie z innymi (Rdz 2,18), wymienia kręgi relacji z innymi (rodzina, przyjaciele, koledzy, obcy), wymienia najczęstsze przyczyny konfliktów występujących w szkole i rodzinie, wymienia swoje najważniejsze obowiązki, wymienia, co pomaga, a co przeszkadza w dobrym wykorzystaniu czasu wolnego, określa, co to jest wolontariat.</p>	<p>podaje kryteria, według których chce kształtować swoje życie, uzasadnia, dlaczego jego obecny rozwój ma wpływ na jego przyszłość, definiuje pojęcie „prawo Boże”, podaje przykłady wykroczeń przeciw wierze i Bożej czci (błuznierstwo, nieuczciwość, krzywoprzysięstwo, wiarołomstwo), podaje zasady, na których opierają się relacje międzyludzkie, podaje przykłady pozytywnego rozwiązywania konfliktów, podaje przykłady ludzi, którzy osiągnęli sukces dzięki wyteżonej pracy, uzasadnia potrzebę pracowitości dla rozwoju zarówno osób wybitnych, jak i przeciętnych, wymienia zalety kontaktowania się ludzi przy pomocy mediów i bez ich pośrednictwa, . wymienia rodzaje pracy wolontariatu.</p>	<p>charakteryzuje konsekwencje swoich działań w chwili obecnej, dorosłym życiu oraz w wieczności, uzasadnia wartość i potrzebę oddawania czci Bogu, charakteryzuje różnice w relacjach między osobami bliskimi i obcymi, wyjaśnia, dlaczego konsekwencją samotności może być niechęć do życia, omawia sposoby zapobiegania konfliktom, wyjaśnia, na czym polega umiejętność słuchania innych, uzasadnia, że praca nad rozwojem umiejętności jest realizacją zadań powierzonych mu przez Boga, wyjaśnia wartość czasu wolnego i wymienia możliwości jego zagospodarowania, uzasadnia, że tylko właściwe korzystanie z osiągnięć techniki pozwala zaoszczędzić czas, charakteryzuje owoce zaangażowania się w wolontariat.</p>	<p>interpretuje perykopę biblijną o bogaczu i Łazarzu (Łk 16,19-31), charakteryzuje konsekwencje wykroczeń przeciw przykazaniom I–III. interpretuje przypowieść o nietościwym dłużniku, interpretuje przypowieść o talentach, uzasadnia, dlaczego należy zachować równowagę między pracą, modlitwą, przebywaniem z innymi i odpoczynkiem, wyjaśnia słowa Jezusa „Więcej szczęścia jest w dawaniu, aniżeli w braniu” (Dz 20,34-35).</p>	<p>wskazuje sposoby włączenia się w wolontariat w swojej miejscowości lub okolicy.</p>

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Dzieje Kościoła	<p>wymienia męczenników, o których jest mowa w Dziejach Apostolskich i w późniejszych źródłach historycznych, podaje przykłady współczesnych areopagów.</p> <p>wyjaśnia pojęcie „misjonarz”, definiuje pojęcia: monastycyzm, reguła zakonna, benedyktyni, prezentuje koleje życia św. Benedykta z Nursji, uzasadnia wybór św. Benedykta na głównego patrona Europy, wymienia pierwsze biskupstwa na ziemiach polskich, prezentuje życie i działalność misyjną św. Wojciecha, uzasadnia doniosłość zjazdu gnieźnieńskiego.</p> <p>podaje najważniejsze fakty z życia św. Stanisława, podaje fakty z życia św. Jadwigi, podaje datę wspomnienia liturgicznego św. Jadwigi.</p>	<p>opisuje rozwój chrześcijaństwa w warunkach prześladowań, podaje przykłady zetknięcia się św. Pawła z kulturą grecką i rzymską, charakteryzuje działalność ewangelizacyjną misjonarzy niosących Ewangelię w różnych częściach Europy, podaje w zarysie kolejność chrystianizacji poszczególnych ludów i terytoriów Europy, omawia zakonne życie benedyktynów, wyjaśnia zaangażowanie chrześcijan w tworzenie kultury, podaje datę liturgicznej uroczystości św. Wojciecha, wyjaśnia znaczenie chrztu Polski dla dalszych jej dziejów, podaje datę liturgicznego wspomnienia św. Stanisława, uzasadnia, dlaczego św. Stanisław należy do głównych patronów Polski.</p>	<p>podaje przykłady prześladowania chrześcijan współcześnie (np. Asi Bibi), charakteryzuje postawę chrześcijan-męczenników (I–IV w.), charakteryzuje postawę św. Pawła wobec przejawów kultury greckiej i rzymskiej, opisuje przemiany cywilizacyjne związane z wprowadzeniem chrześcijaństwa, podaje znaczenie sentencji „Ora et labora”, omawia wpływ benedyktynów na rozwój cywilizacji i kultury europejskiej, przedstawia motywy osobiste i polityczne przyjęcia chrztu przez Mieszka I, charakteryzuje konflikt pomiędzy bp. Stanisławem a królem Bolesławem Śmiałym, wymienia św. Jadwigi zasługi dla chrześcijaństwa.</p>	<p>wyjaśnia przyczyny niechęci Żydów do chrześcijan w I w., definiuje pojęcie inkulturacji, uzasadnia wartość chrześcijańskich zasad w kształtowaniu się i rozwoju europejskich społeczeństw, charakteryzuje benedyktyńską regułę zakonną, ukazując jej aktualność dla współczesnego człowieka, relacjonuje wpływ męczeńskiej śmierci św. Stanisława na późniejsze zjednoczenie kraju, charakteryzuje rolę królowej Jadwigi w krzewieniu wiary chrześcijańskiej.</p>	<p>wyjaśnia, na czym polega męczeństwo ducha (białe męczeństwo), omawia problemy związane z inkulturacją chrześcijaństwa w pierwszych wiekach, wyjaśnia, na czym polega misyjna natura Kościoła.</p>

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VII. Przewodnicy w drodze do szczęścia	<p>uzasadnia, że pomoc Anioła Stróża jest przejawem Bożej opatrności, układa modlitwę do Anioła Stróża, wymienia wydarzenia z życia św. Stanisława Kostki świadczące o jego duchowej sile, podaje datę, kiedy Kościół oddaje cześć św. Stanisławowi, wymienia najważniejsze wydarzenia z życia św. Faustyny, wymienia sposoby czci Bożego miłosierdzia, wymienia polskie symbole narodowe, podaje przykłady bohaterów, którzy oddali życie za Ojczyznę, podaje treść i godzinę wspólnego odmawiania „Apelu jasnogórskiego”, mówi (śpiewa) z pamięci „Apel jasnogórski”</p>	<p>podaje datę liturgicznego wspomnienia Aniołów Stróżów, definiuje pojęcia: święty, patron, określa, w czym się przejawia Boże miłosierdzie, charakteryzuje rolę św. Faustyny w szerzeniu czci Bożego miłosierdzia, układa własną modlitwę do Jezusa Miłosiernego, definiuje pojęcie „ojczyzna”, uzasadnia, że każdy jest odpowiedzialny za pokój na świecie, potrafi odnaleźć na odbiorniku radiowym stacje transmitujące „Apel jasnogórski”.</p>	<p>charakteryzuje rolę Anioła Stróża w życiu człowieka, wykazuje związek fragmentu Mdr 4,7.9-10.13-15 z życiem św. Stanisława, uzasadnia, dlaczego św. Stanisław Kostka został wybrany na patrona dzieci i młodzieży, podaje przykłady sytuacji, w których potrzebujemy miłosierdzia ze strony Boga i ludzi, wymienia wartości płynące z przynależności do państwa polskiego, uzasadnia słuszość walki o dobro Ojczyzny, wyjaśnia znaczenie jasnogórskiego sanktuarium dla Polaków.</p>	<p>interpretuje teksty świętych odnoszące się do Aniołów Stróżów, potrafi ocenić, co nam pomaga, a co przeszkadza w osiągnięciu świętości, interpretuje teksty biblijne mówiące o miłosierdziu Jezusa, uzasadnia, że służba Bogu jest służbą Ojczyźnie, omawia historię cudownego obrazu Matki Bożej Częstochowskiej, uzasadnia wartość modlitewnej jedności w godzinie „Apelu jasnogórskiego”.</p>	<p>wskazuje różnice między objawieniem Bożym a objawieniami prywatnymi, wyjaśnia znaczenie misji pokojowych.</p>

I i II PÓLROCZE

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VIII. Wydarzenia zbawcze	<p>mówi z pamięci części i tajemnice różańca, podaje datę wspomnienia Matki Bożej Różańcowej, podaje prawdę, że grzebanie umarłych jest uczynkiem miłosierdzia i chrześcijańskim obowiązkiem, wskazuje, że modlitwa za zmarłych jest pomocą duszom oczekującym w czyścisku, wymienia okresy w roku liturgicznym i obowiązujące święta kościelne, opowiada, jak Kościół oddaje cześć świętemu wspomnianym w roku liturgicznym, opowiada biblijną historię o narodzeniu Jezusa, śpiewa kolędy, wymienia tradycje związane uroczystością Objawienia Pańskiego, wymienia symbole paschalne, podaje przykłady spotkań z Chrystusem po Jego zmartwychwstaniu, uzasadnia potrzebę liturgicznych spotkań z Chrystusem. podaje prawdę, że podczas chrztu Jezusa zstąpił na Niego Duch Święty pod postacią gołębiczy, podaje prawdę, że Duch Święty zstąpił na apostołów w Wieczerniku w dniu Pięćdziesiątnicy.</p>	<p>podaje prawdę, że odmawiając różaniec, zwracamy się do Boga za pośrednictwem Maryi, uzasadnia potrzebę modlitwy za zmarłych i troskę o ich groby, wyjaśnia, dlaczego na grobach stawia się krzyże, podaje definicję roku liturgicznego, przyporządkowuje nabożeństwa do okresów roku liturgicznego, wymienia chrześcijańskie tradycje związane ze świętami Bożego Narodzenia, opowiada biblijną historię o mędrkach ze Wschodu, podaje datę uroczystości Objawienia Pańskiego, podaje tytuły kolęd związanych z mędrkami ze Wschodu, układa modlitwę związaną z odpieraniem pokus. wyjaśnia znaczenie symboli paschalnych, podaje znaczenie słowa „rezurekcja”, wyjaśnia, dlaczego światło jest symbolem Chrystusa Zmartwychwstałego, wskazuje wydarzenia paschalne na schemacie roku liturgicznego, wymienia znaki towarzyszące zesłaniu Ducha Świętego na apostołów.</p>	<p>omawia przesłanie orędzia Matki Bożej z Fatimy, uzasadnia, że w tajemnicach różańca rozważamy wydarzenia z życia Pana Jezusa i Jego Matki, wyjaśnia, że Bóg przez konkretne wydarzenia w dziejach świata i konkretnych ludzi prowadzi nas do zbawienia, uzasadnia wartość chrześcijańskich tradycji związanych ze świętami Bożego Narodzenia, uzasadnia, że tradycja pomaga we właściwym przeżywaniu prawd wiary, wyjaśnia symbolikę darów złożonych przez mędrców, wyjaśnia, dlaczego przyjście Jezusa na ziemię ma znaczenie dla całej ludzkości, omawia treść perykopy o kuszeniu Jezusa, wyjaśnia duchowe znaczenie pustyni, uzasadnia konieczność duchowej bliskości z Jezusem dla skutecznej walki z pokusami, omawia liturgię Wigilii Paschalnej, omawia teksty biblijne i pozabiblijne o śmierci i zmartwychwstaniu Jezusa, charakteryzuje znaczenie spotkań ze Zmartwychwstałym dla umocnienia wiary Jego uczniów, podaje prawdę, że w sakramencie bierzmowania Duch Święty umacnia chrześcijan do bycia świadkami Chrystusa.</p>	<p>omawia historię różańca, uzasadnia, że modlitwa za zmarłych jest przejawem wiary w życie wieczne oraz wyrazem nadziei, która się spełni przy spotkaniu w niebie, wyjaśnia przesłanie prefacji o zmarłych, wyjaśnia, dlaczego w każdym roku liturgicznym powtarzamy uobecnianie w liturgii wydarzeń zbawczych, wyjaśnia tradycyjną symbolikę świąt Bożego Narodzenia, uzasadnia, że Bóg daje znaki na naszej drodze do poznania i spotkania Chrystusa, wyjaśnia zadania Jezusa-Mesjasza, charakteryzuje postawę Jezusa wobec kusiciela, opowiada o wydarzeniach związanych ze zmartwychwstaniem Jezusa (J 20,1-8), interpretuje wymowę symboli Ducha Świętego, wyjaśnia znaczenie znaków towarzyszących zesłaniu Ducha Świętego.</p>	<p>charakteryzuje działalność kółek różańcowych, podaje, że rok liturgiczny przebiega według cyklu A, B, C, omawia prawdę wiary o wcieleniu Bożego Syna, omawia działalność Papieskiego Dzieła Misyjnego Dzieci, podaje przykłady współczesnego konsumpcjonizmu</p>